శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే త్రిచత్వారింశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే త్రిచత్వారింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
అథ కృష్ణశ్చ రామశ్చ కృతశౌచౌ పరంతప ।
మల్లదుందుభినిర్ఘోషం శ్రుత్వా ద్రష్టుముపేయతుః ॥ **1** ॥

రంగద్వారం సమాసాద్య తస్మిన్ నాగమవస్థితం ।
అపశ్యత్ కువలయాపీడం కృష్ణోఽంబష్ఠప్రచోదితం ॥ **2** ॥

బద్ధ్వా పరికరం శౌరిః సముహ్య కుటిలాలకాన్ ।
ఉవాచ హస్తిపం వాచా మేఘనాదగభీరయా ॥ **3** ॥

అంబష్ఠాంబష్ఠ మార్గం నౌ దేహ్యపక్రమ మా చిరం ।
నో చేత్ సకుంజరం త్వాద్య నయామి యమసాదనం ॥ **4** ॥

ఏవం నిర్భర్త్సితోఽంబష్ఠః కుపితః కోపితం గజం ।
చోదయామాస కృష్ణాయ కాలాంతకయమోపమం ॥ **5** ॥

కరీంద్రస్తమభిద్రుత్య కరేణ తరసాగ్రహీత్ ।
కరాద్ విగలితః సోఽముం నిహత్యాంఘ్రిష్వలీయత ॥ **6** ॥

సంక్రుద్ధస్తమచక్షాణో ఘ్రాణదృష్టిః స కేశవం ।
పరామృశత్ పుష్కరేణ స ప్రసహ్య వినిర్గతః ॥ **7** ॥

పుచ్ఛే ప్రగృహ్యాతిబలం ధనుషః పంచవింశతిం।
విచకర్ష యథా నాగం సుపర్ణ ఇవ లీలయా ॥ **8** ॥

స పర్యావర్తమానేన సవ్యదక్షిణతోఽచ్యుతః।
బభ్రామ భ్రామ్యమాణేన గోవత్సేనేవ బాలకః ॥ **9** ॥

తతోఽభిముఖమభ్యేత్య పాణినాఽఽహత్య వారణం।
ప్రాద్రవన్ పాతయామాస స్పృశ్యమానః పదే పదే ॥ **10** ॥

స ధావన్ క్రీడయా భూమౌ పతిత్వా సహసోత్థితః।
తం మత్వా పతితం క్రుద్ధో దంతాభ్యాం సోఽహనల్లితిం ॥ **11** ॥

స్వవిక్రమే ప్రతిహతే కుంజరేంద్రోఽత్యమర్షితః।
చోద్యమానో మహామాత్రైః కృష్ణమభ్యద్రవద్ రుషా ॥ **12** ॥

తమాపతంతమాసాద్య భగవాన్ మధుసూదనః।
నిగృహ్య పాణినా హస్తం పాతయామాస భూతలే ॥ **13** ॥

పతితస్య పదాఽఽక్రమ్య మృగేంద్ర ఇవ లీలయా।
దంతముత్పాట్య తేనేభం హస్తిపాంశ్చాహనద్ధరిః ॥ **14** ॥

మృతకం ద్విపముత్సృజ్య దంతపాణిః సమావిశత్।
అంసన్యస్తవిషాణోఽసృఙ్మదబిందుభిరంకితః।
విరూఢస్వేదకణికావదనాంబురుహో బభౌ ॥ **15** ॥

వృతౌ గోపైః కతిపయైర్బలదేవజనార్దనౌ।
రంగం వివిశతూ రాజన్ గజదంతవరాయుధౌ ॥ **16** ॥

మల్లానామశనిర్నృణాం నరవరః స్త్రీణాం స్మరో మూర్తిమాన్
గోపానాం స్వజనోఽసతాం క్షితిభుజాం శాస్తా స్వపిత్రోః శిశుః।

మృత్యుర్భోజపతేర్విరాడవిదుషాం తత్త్వం పరం యోగినాం
వృష్ణీనాం పరదేవతేతి విదితో రంగం గతః సాగ్రజః ॥ **17** ॥

హతం కువలయాపీడం దృష్ట్వా తావపి దుర్జయౌ ।
కంసో మనస్వ్యపి తదా భృశముద్విజే నృప ॥ **18** ॥

తౌ రేజతూ రంగగతౌ మహాభుజౌ
విచిత్రవేషాభరణస్రగంబరౌ ।
యథా నటావుత్తమవేషధారిణౌ
మనః క్షిపంతౌ ప్రభయా నిరీక్షతాం ॥ **19** ॥

నిరీక్ష్య తావుత్తమపూరుషౌ జనా
మంచస్థితా నాగరరాష్ట్రికా నృప ।
ప్రహర్షవేగోత్కలితేక్షణాననాః
పపుర్న తృప్తా నయనైస్తదాననం ॥ **20** ॥

పిబంత ఇవ చక్షుర్భ్యాం లిహంత ఇవ జిహ్వయా ।
జిఘ్రంత ఇవ నాసాభ్యాం శ్లిష్యంత ఇవ బాహుభిః ॥ **21** ॥

ఊచుః పరస్పరం తే వై యథాదృష్టం యథాశ్రుతం ।
తద్రూపగుణమాధుర్యప్రాగల్భ్యస్మారితా ఇవ ॥ **22** ॥

ఏతౌ భగవతః సాక్షాద్ధరేర్నారాయణస్య హి ।
అవతీర్ణావిహాంశేన వసుదేవస్య వేశ్మని ॥ **23** ॥

ఏష వై కిల దేవక్యాం జాతో నీతశ్చ గోకులం ।
కాలమేతం వసన్ గూఢో ववृధే నందవేశ్మని ॥ **24** ॥

పూతనానేన నీతాంతం చక్రవాతశ్చ దానవః ।
అర్జునౌ గుహ్యకః కేశీ ధేనుకోఽన్యే చ తద్విధాః ॥ **25** ॥

గావః సపాలా ఏతేన దావాగ్నేః పరిమోచితాః।
కాలియో దమితః సర్ప ఇంద్రశ్చ విమదః కృతః ॥ **26** ॥

సప్తాహమేకహస్తేన ధృతోఽద్రిప్రవరోఽమునా।
వర్షవాతాశనిభ్యశ్చ పరిత్రాతం చ గోకులం ॥ **27** ॥

గోప్యోఽస్య నిత్యముదితహసితప్రేక్షణం ముఖం।
పశ్యంత్యో వివిధాంస్తాపాంస్తరంతి స్మాశ్రమం ముదా ॥ **28** ॥

వదంత్యనేన వంశోఽయం యదోః సుబహువిశ్రుతః।
శ్రియం యశో మహత్త్వం చ లప్స్యతే పరిరక్షితః ॥ **29** ॥

అయం చాస్యాగ్రజః శ్రీమాన్ రామః కమలలోచనః।
ప్రలంబో నిహతో యేన వత్సకో యే బకాదయః ॥ **30** ॥

జనేష్వేవం బ్రువాణేషు తూర్యేషు నినదత్సు చ।
కృష్ణరామౌ సమాభాష్య చాణూరో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ **31** ॥

హే నందసూనో హే రామ భవంతౌ వీరసమ్మతౌ।
నియుద్ధకుశలౌ శ్రుత్వా రాజ్ఞాఽఽహూతౌ దిదృక్షుణా ॥ **32** ॥

ప్రియం రాజ్ఞః ప్రకుర్వంత్యః శ్రేయో విందంతి వై ప్రజాః।
మనసా కర్మణా వాచా విపరీతమతోఽన్యథా ॥ **33** ॥

నిత్యం ప్రముదితా గోపా వత్సపాలా యథా స్ఫుటం।
వనేషు మల్లయుద్ధేన క్రీడంతశ్చారయంతి గాః ॥ **34** ॥

తస్మాద్ రాజ్ఞః ప్రియం యూయం వయం చ కరవామ హే।
భూతాని నః ప్రసీదంతి సర్వభూతమయో నృపః ॥ **35** ॥

తన్నిశమ్యాబ్రవీత్ కృష్ణో దేశకాలోచితం వచః।
నియుద్ధమాత్మనోఽభీష్టం మన్యమానోఽభినంద్య చ ॥ **36** ॥

ప్రజా భోజపతేరస్య వయం చాపి వనేచరాః।
కరవామ ప్రియం నిత్యం తన్నః పరమనుగ్రహః ॥ **37** ॥

బాలా వయం తుల్యబలైః క్రీడిష్యామో యథోచితం।
భవేన్నియుద్ధం మాధర్మ్యః స్పృశేన్మల్ల సభాసదః ॥ **38** ॥

చాణూర ఉవాచ
న బాలో న కిశోరస్త్వం బలశ్చ బలినాం వరః।
లీలయేభో హతో యేన సహస్రద్విపసత్త్వభృత్ ॥ **39** ॥

తస్మాద్ భవద్భ్యాం బలిభిర్యోద్ధవ్యం నానయోఽత్ర వై।
మయి విక్రమ వార్ష్ణేయ బలేన సహ ముష్టికః ॥ **40** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
దశమస్కంధే పూర్వార్ధే కువలయాపీడవధో నామ త్రిచత్వారింశోఽధ్యాయః ॥